

- Notes : 1. All questions are compulsory.
2. All questions carry equal marks.

1. Define political sociology. Explain the nature and scope of political sociology. **16**
OR
Explain Development approach to the study of political sociology.
2. Explain the meaning of political culture. Discuss the factors which shape political culture. **16**
OR
Examine the influence of westernisation on Indian Society.
3. Give in brief **any two** answers to the following. **16**
a) Explain the various types of political socialization.
b) Explain the political socialization feature in India.
c) Explain the political socialization Role in India.
d) Explain the meaning and Nature of political socialization.
4. Give in brief **any two** answers to the following. **16**
a) Explain the grounds of social stratification with special reference to India.
b) Explain the importance of social stratification.
c) Explain the concept of mobility.
d) Caste system feature in India.
5. Write notes:- **16**
a) Marxist approach.
b) Discuss the features of political culture.
c) Secularisation of politics.
d) Describe the various agencies of political socialization.

- सूचना :- 1. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. राजकीय समाजशास्त्राची व्याख्या करा. राजकीय समाजशास्त्राचे स्वरूप व व्याप्ती स्पष्ट करा. 16
किंवा
राजकीय समाजशास्त्राच्या अध्ययनाचा विकासवादी दृष्टिकोन स्पष्ट करा.
2. राजकीय संस्कृतीचा अर्थ स्पष्ट करा. राजकीय संस्कृतीस आकार देणाऱ्या घटकांची चर्चा करा. 16
किंवा
भारतीय समाजावरील पाश्चात्यकरणाच्या प्रभावाचे परिक्षण करा.
3. खालीलपैकी कोणत्याही दोनची थोडक्यात उत्तरे द्या. 16
अ) राजकीय सामाजिककरणाचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.
ब) भारतातील राजकीय सामाजिककरणाचे घटक सांगा.
क) भारतातील राजकीय सामाजिककरणाची भूमिका स्पष्ट करा.
ड) राजकीय सामाजिककरणाचा अर्थ व स्वरूप स्पष्ट करा.
4. खालीलपैकी कोणत्याही दोनची थोडक्यात उत्तरे द्या. 16
अ) भारताच्या विशेष संदर्भात सामाजिक स्तरीकरणाचे आधार स्पष्ट करा.
ब) सामाजिक स्तरीकरणाचे महत्व स्पष्ट करा.
क) संकलणीकरणाची संकल्पना स्पष्ट करा.
ड) भारतातील जातीव्यवस्थेचे घटक सांगा.
5. टिपा लिहा. 16
अ) मार्क्सवादी दृष्टीकोन.
ब) राजकीय संस्कृतीची वैशिष्ट्ये.
क) राजकारणाचे धर्मनिरपेक्षीकरण.
ड) राजकीय सामाजिककरणाचे विविध अभिकरणे.

- सूचनाएँ :- 1. सभी प्रश्न अनिवार्य हैं ।
2. सभी प्रश्नों के अंक समान हैं ।

1. राजनीतिक समाजशास्त्र की परिभाषा कीजिए । राजनीतिक समाजशास्त्र की प्रकृति एवं व्याप्ति स्पष्ट कीजिए । 16
अथवा
राजनीतिक समाजशास्त्र के अध्ययन का विकासवादी उपागम स्पष्ट कीजिए ।
2. राजनीतिक संस्कृति का अर्थ स्पष्ट कीजिये । राजनीतिक संस्कृति को जो घटक आकार देते हैं, उसकी चर्चा कीजिये । 16
अथवा
भारत समाजपर पाश्चात्यकरण के प्रभाव का परिक्षण कीजिये ।
3. निम्नलिखित **किन्हीं दो** के संक्षेप में उत्तर दीजिये । 16
अ) राजनीतिक सामाजिकरण के विभिन्न प्रकार स्पष्ट कीजिये ।
ब) भारत के राजनीतिक सामाजिकरण के घटक बताँये ।
क) भारत के संदर्भ राजनीतिक सामाजिकरण की भूमिका स्पष्ट कीजिये ।
ड) 'राजनीतिक सामाजिकरण अर्थ एवं स्वरूप स्पष्ट कीजिये ।
4. निम्नलिखित **किन्हीं दो** के संक्षेप में उत्तर दीजिये । 16
अ) भारत के विशेष संदर्भ में सामाजिक स्तरीकरण के आधार स्पष्ट कीजिये ।
ब) सामाजिक स्तरीकरण के महत्व स्पष्ट कीजिये ।
क) संकलणीकरण की संकल्पना स्पष्ट कीजिये ।
ड) भारत में जाती व्यवस्था के घटक बताँये ।
5. टिप्पणीयों लिखिये । 16
अ) मार्क्सवादी उपागम ।
ब) राजकीय संस्कृति की विशेषताएँ ।
क) राजनीतिक धर्मनिरपेक्षीकरण ।
ड) राजनीतिक सामाजिकरण के विभिन्न अभिकरण ।

munotes.in